

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผน
จำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลบ้านไธสง
จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

นางจันทิมา อึ้งแก้ว

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย

บทคัดย่อ

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเป็นโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุและส่งผลทำให้มีอาการหายใจลำบาก
ความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกายลดลง และอัตราการกลับเข้ารักษาซ้ำเพิ่มขึ้น การศึกษาเชิง
ปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการ
วางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โดยใช้รูปแบบการนำแนวปฏิบัติทางคลินิก
ไปใช้ของสมาคมพยาบาลอนาโรรีโอ (RNAO, 2012) เป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง
ประกอบด้วยทีมสุขภาพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบ้านไธสง จังหวัดลำพูน จำนวน 35 คน และ
ผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวน 15 คน ที่เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ระหว่างเดือน
กันยายน ถึงพฤศจิกายน 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แนวปฏิบัติทางคลินิก
สำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง แบบวัดอาการหายใจลำบาก
แบบบันทึกระยะทางที่สามารถเดินบนพื้นราบในเวลา 6 นาที และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของ
ผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังและทีมสุขภาพ ข้อมูลความพึงพอใจวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา
ข้อมูลส่วนตัวผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการหายใจลำบาก และความสามารถในการ
ทำหน้าที่ของร่างกายในระดับต่างๆ ระหว่างกลุ่มใช้และกลุ่มไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก
เปรียบเทียบด้วยสถิติ Fisher exact probability test และเปรียบเทียบส่วนตัวผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอด
อุดกั้นเรื้อรังที่กลับเข้ารักษาซ้ำภายใน 28 วันระหว่างกลุ่มใช้และกลุ่มไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก
ด้วยสถิติ Z- test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ภายหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง พบว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีอาการหายใจลำบากในระดับต่างๆ ลดลงกว่าสัดส่วนผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ภายหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง พบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มใช้แนวปฏิบัติมีความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกายในระดับต่างๆ ดีกว่าสัดส่วนผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ภายหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง พบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มใช้แนวปฏิบัติมีการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำภายใน 28 วัน ลดลงกว่าสัดส่วนผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มไม่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ร้อยละ 86.67, 93.33 และ 100.00 มีความพึงพอใจระดับมากต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ในระยะกำเริบ ระยะสงบ และระยะจำหน่ายตามลำดับ

5. ทีมสุขภาพมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ระยะกำเริบ ระยะสงบ และระยะจำหน่ายในระดับมาก ร้อยละ 57.14, 74.29 และ 65.71 ตามลำดับ

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ช่วยลดอาการหายใจลำบาก เพิ่มความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกาย และลดอัตราการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำในผู้สูงอายุที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกนี้ไปใช้พัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Discharge Planning Clinical Practice Guidelines Among the Elderly with Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Ban Hong Hospital, Lamphun Province

Author Mrs. Chankulee Auikaew

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Advisor Assistant Professor Dr. Sirirat Panuthai

ABSTRACT

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) is a common chronic disease resulting in dyspnea decreased functional capacity, and increased readmission rate among older persons. This operational study to evaluate the effectiveness of implementing discharge planning guidelines for older persons with COPD based on guidelines implementation model of the Registered Nurse Association of Ontario (RNAO, 2012). The subjects included 35 health care providers practicing at Ban Hong Hospital in Lamphun province and 15 older patients that were hospitalized with COPD between September and November 2013. The study instruments included discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD, dyspnea scale, recording form for six minute walk test and satisfaction questionnaires for older persons and health care providers. The data on satisfaction were analyzed using descriptive statistics. The data on the proportion of older persons with COPD with different levels of dyspnea and functional capacity between implementing and non-implementing groups were compared using Fisher exact probability test, and the proportion of older persons with COPD readmitted within 28 days between implementing and non-implementing groups were compared using Z-test.

The results of this study revealed that:

1. After implementing discharge planning clinical practice guidelines, the proportion of older persons with COPD with different levels of dyspnea of the implementing group was

statistically lower than the proportion of older persons with COPD in the non-implementing group at a significant level of $p < .05$.

2. After implementing discharge planning clinical practice guidelines, the proportion of older persons with COPD with different levels of functional capacity of the implementing group was statistically better than the proportion of older persons with COPD in the non-implementing group at a significant level of $p < .05$.

3. After implementing discharge planning clinical practice guidelines, the proportion of older persons with COPD readmitted within 28 days of the implementing group was lower than the proportion of older persons with COPD in the non-implementing group at a significant level of $p < .01$.

4. Older persons with COPD (86.67%, 93.33%, and 100.00%) rated high levels of satisfaction on care received according to the discharge planning clinical practice guidelines in the exacerbation, stable, and discharge phases, respectively.

5. Health care providers had high levels of satisfaction with implementing the discharge planning clinical practice guidelines in the exacerbation, stable, and discharge phases at 57.14%, 74.29% and 65.71%, respectively.

Study findings demonstrate that implementing discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD can be effective in decreasing dyspnea, increasing functional capacity, and decreasing readmission rates for older persons with COPD. Therefore, discharge planning clinical practice guidelines should be used to improve quality of care for persons with COPD.